

Issues Of Forming A Life Goal In Students

Bahodirova Sevinchxon Mavlonjon kizi

Kokand University, Faculty of Education

mominovasevinchxon2004@gmail.com

Abstract

This article examines the issues of forming life goals among university students and analyzes their role in personal development. The paper discusses the importance of having clear life goals for young people and highlights the factors that influence the development of these goals during the student period. Special attention is given to the role of family, educational institutions, and social environment in shaping students' future aspirations and career orientation. The study also emphasizes that students who possess clear goals tend to demonstrate higher motivation, responsibility, and engagement in the learning process. Developing life goals among students contributes to their personal growth and helps them become active and responsible members of society.

Keywords: life goals, university students, motivation, personal development, career orientation, education.

Annotatsiya

Mazkur maqolada talaba yoshlarda hayotiy maqsadni shakllantirishning ahamiyati, uning shaxs rivojidadagi o'rnini hamda ushbu jarayonga ta'sir etuvchi omillar tahlil qilinadi. Shuningdek, yoshlarning kelajak rejalari va kasbiy yo'nalishini aniqlashda ta'lim muassasalari, oila va jamiyatning roli haqida fikr yuritiladi. Talabalarda aniq maqsadlarning mavjudligi ularning motivatsiyasi, mas'uliyati hamda shaxsiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi ilmiy jihatdan asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: hayotiy maqsad, talaba yoshlar, motivatsiya, shaxsiy rivojlanish, ta'lim, kasbiy yo'nalish.

Kirish. Bugungi globallashuv jarayonida yoshlarning hayotiy maqsadini aniqlash va ularni to'g'ri yo'naltirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, talabalik davri inson hayotida muhim bosqich bo'lib, bu davrda shaxs o'zining kelajak rejalari, kasbiy faoliyati hamda jamiyatdagi o'rnini aniqlay boshlaydi. Hayotiy maqsadga ega bo'lgan yoshlar odatda o'z vaqtini samarali rejalashtiradi, bilim olishga intiladi va o'z ustida muntazam ishlaydi. Aksincha, aniq maqsadga ega bo'lmagan yoshlar ko'pincha o'z imkoniyatlarini to'liq namoyon eta olmaydi. Shu sababli ta'lim tizimida talaba yoshlarda hayotiy maqsadni shakllantirish muhim pedagogik va ijtimoiy vazifa hisoblanadi.

Talaba yoshlarda hayotiy maqsad tushunchasi va uning ahamiyati

Hayotiy maqsad — bu insonning kelajakda erishmoqchi bo'lgan natijalari, orzu-

intilishlari va faoliyat yo'nalishini ifodalovchi muhim tushunchadir. Talabalik davrida ushbu maqsadlar shakllanib, asta-sekin aniq rejalarga aylana boshlaydi.

Talabalarda hayotiy maqsadning mavjudligi bir necha jihatdan muhimdir. Avvalo, maqsad shaxsning ichki motivatsiyasini kuchaytiradi. Maqsadga ega talaba bilim olish jarayonida faol bo'ladi, qiyinchiliklarga bardosh bera oladi va o'z ustida ishlashga intiladi. Bundan tashqari, maqsad insonning shaxsiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Psixologik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, aniq maqsad qo'ygan yoshlar o'z hayotini rejalashtirishda ko'proq muvaffaqiyatga erishadi. Shuning uchun ham ta'lim jarayonida talabalarni mustaqil fikrlashga, o'z oldiga maqsad qo'yishga va unga erishish strategiyalarini ishlab chiqishga o'rgatish muhimdir.

Talaba yoshlarda hayotiy maqsadni shakllantirishga ta'sir etuvchi omillar

Talaba yoshlarda hayotiy maqsad shakllanishi bir qator omillar bilan bog'liq. Ulardan eng muhimlari oila, ta'lim muassasalari, ijtimoiy muhit va shaxsning individual xususiyatlaridir.

Birinchi, oila muhitining roli katta. Ota-onaning qo'llab-quvvatlashi, farzandning qiziqishlarini hisobga olishi va to'g'ri yo'naltirishi yoshlarning kelajak maqsadlarini aniqlashda muhim ahamiyatga ega.

Ikkinchi, ta'lim muassasalari ham talabalarning hayotiy yo'nalishini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Universitetlarda tashkil etiladigan seminarlar, treninglar, kasbiy yo'naltirish dasturlari talabalarga o'z qiziqishlari va imkoniyatlarini aniqlashga yordam beradi.

Uchinchi, ijtimoiy muhit ham yoshlarning maqsadlarini shakllantirishga ta'sir ko'rsatadi. Jamiyatda muvaffaqiyatli insonlarning faoliyati, motivatsion g'oyalar va ijobiy namunalarning mavjudligi yoshlarni o'z ustida ishlashga undaydi.

Talaba yoshlarda hayotiy maqsadni shakllantirishning samarali yo'llari

Talaba yoshlarda hayotiy maqsadni shakllantirish uchun bir qator pedagogik va psixologik yondashuvlardan foydalanish mumkin.

Birinchi, ta'lim jarayonida talabalarni mustaqil fikrlashga va muammolarni hal qilishga o'rgatish zarur. Bu ularda tashabbuskorlik va mas'uliyat hissini rivojlantiradi.

Ikkinchi, turli treninglar va motivatsion seminarlar orqali yoshlarning o'z imkoniyatlarini anglashiga yordam berish muhimdir. Bunday tadbirlar talabalarni kelajak rejalari haqida chuqurroq o'ylashga undaydi.

Uchinchi, talabalarga kasbiy yo'naltirish bo'yicha maslahatlar berish ham muhim ahamiyatga ega. Bu ularga o'z qobiliyatlari

va qiziqishlariga mos kasbni tanlashga yordam beradi.

Shuningdek, yoshlarni ijtimoiy loyihalar, ilmiy tadqiqotlar va jamoaviy faoliyatga jalb qilish ham ularning hayotiy maqsadlarini shakllantirishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, talaba yoshlarda hayotiy maqsadni shakllantirish ularning shaxsiy va kasbiy rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etadi. Aniq maqsadga ega bo'lgan yoshlar o'z oldiga katta vazifalar qo'yadi va ularga erishish uchun faol harakat qiladi.

Shu sababli ta'lim muassasalari, oila va jamiyat yoshlarni qo'llab-quvvatlab, ularning kelajak rejalari va maqsadlarini aniqlashiga yordam berishi zarur. Talabalarda maqsadga intilish, mas'uliyat va mustaqil fikrlash kabi fazilatlarini rivojlantirish orqali jamiyat uchun yetuk, faol va tashabbuskor mutaxassislarni tarbiyalash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

- Kenjayeva, D. S. (2025). Talabalik davrida hayotiy maqsadlarni rivojlantirishning psixologik xususiyatlari. *Advances in Science and Education*.
- Ng, H. K. Y. (2023). How do students' learning goals differ? A text mining approach to reveal the individual differences. *Frontiers in Education*.
- Moral Pajares, E., Pedrosa Ortega, C., Gallego Valero, L., Martínez Alcalá, C., & Barrera Tarrazona, R. (2022). Motivation in university students: life goals and learning attitudes. *HUMAN REVIEW*.
- Purpose-guided education. (n.d.). Wikipedia.
- Expectancy-value theory. (n.d.). Wikipedia.
- Sense of life purpose is related to grades of high school students via academic identity. (2023).
- Maxmudova, F. (2022). Zamonaviy talaba shaxsining motivatsion sohasini

shakllantirish. Pedagogik
Akmeologiya.

Wei Zhang, K. Balloo, A. Hosein, et al.
(2025). The dual role of motivation
on goals and well-being...
Humanities and Social Sciences
Communications.